

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la completarea
Hotărîrii Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998
cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală
pentru efectuarea decontărilor în numerar

Numele inițiatorului și a autorului
Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la completarea Hotărîrii Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998 cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar, a fost elaborat de către Ministerul Justiției.
Scopul și obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ
<p>Scopul principal, urmărit în urma adoptării prezentului proiect, constituie crearea bazei normative necesare dezvoltării instituției medierii, inclusiv și aducerea în concordanță a prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998 cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar cu prevederile Legii contabilității nr. 113 din 27.04.2007 (în redacția Legii nr. 324 din 23.12.2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative) și cu prevederile Legii nr. 134-XVI din 14 iunie 2007 cu privire la mediere.</p> <p>Modificările propuse vor contribui la uniformizarea regimului fiscal aplicat mediatorilor, în raport cu alte profesii liberale.</p>
Argumentarea necesității de reglementare și expunerea problemelor abordate în proiect prin prisma cadrului normativ în vigoare, evidențierea elementelor noi
<p>La momentul aprobării Hotărîrii Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998, în Republica Moldova nu exista profesia de mediator. Aceasta a fost creată și reglementată abia la 14 iunie 2007, prin Legea nr. 134 cu privire la mediere.</p> <p>Conform prevederilor art. 18 alin. (3) din legea menționată, <i>activitatea de mediator nu este activitate de întreprinzător și nu poate fi raportată la o astfel de activitate</i>. Astfel, pe lângă alte profesii liberale, conexe sistemului justiției (avocați, notari, executori judecătorești, interpreți și traducători) a fost reglementată și profesia de mediator.</p> <p>Implementarea în practică a Legii nr. 134 din 14 iunie 2007 a demonstrat existența unei lacune în legislația națională. Conform prevederilor art. 39 al legii menționate, în termen de 4 luni de la publicarea Legii cu privire la mediere, Guvernul urma să prezinte Parlamentului propuneri de modificare a legislației. La etapa respectivă nu a fost efectuată completarea anexei la Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998 (în continuare - Regulament).</p> <p>Anexa la Regulament cuprinde lista genurilor de activitate ale căror specific permite efectuarea decontărilor bănești în numerar, fără aplicarea mașinilor de casă și control. Lista respectivă nu a fost completată cu prevederile referitoare la activitatea de mediator, similar pct. 13 „Prestarea serviciului de către avocați”, pct. 13¹ „Activitatea notarială” și pct. 13² „Activitatea executorului judecătoresc”, efectuate la implementarea legilor ce reglementează aceste profesii liberale. Acest fapt a creat impedimente în implementarea Legii nr. 134 din 14 iunie 2007 și în dezvoltarea profesiei de mediator.</p> <p>Drept alți factori care au provocat această situație putem menționa:</p> <ul style="list-style-type: none">• Procedura complicată și ambiguă de înregistrare și gestionare a biroului.• Costul redus al unui proces de mediere (aproximativ 100-1000 lei în dependență de

numărul ședințelor, complexitatea cazului ș.a.) în raport cu cheltuielile de întreținere a biroului (suma minimă este de aproximativ 3000-5000 lei/lună, sumă care include cheltuieli pentru achitarea locațiunii, serviciilor comunale, procurarea și întreținerea echipamentului necesar, etc.), de deplasare și de achitare a asigurărilor sociale și medicale.

- Solicitarea redusă pe piață a serviciilor mediatorilor. Din considerentul că foarte puțini mediatorii activează, Consiliul de Mediere nu deține date statistice referitoare la acest aspect. Conform informației prezentate Consiliului de Mediere de către Institutul de Reforme Penale, pe parcursul a trei ani (anii 2010-2013) au avut loc doar 37 procese de mediere ca măsură alternativă la procesele penale cu implicarea copiilor, dintre care:

perioada	ian. 2010 – dec. 2010	ian. 2011 – dec. 2011	ian. 2012 – mai 2013	TOTAL
Nr. proceselor de mediere	15	12	10	37
Nr. proceselor pentru regiune	Bălți - 3 Ungheni – 12	Bălți - 4 Ungheni – 8	Bălți - 1 Ungheni – 9	Bălți - 8 Ungheni – 29

Până în 2013, pe parcursul a 4 ani, în Republica Moldova au fost atestați aproximativ 188 de mediatorii. Conform prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 134 cu privire la mediere, mediatorul atestat își poate desfășura activitatea prin birou individual sau prin birou asociat de mediatorii. Pe parcursul activității Consiliului de mediere în prima sa componentă (anii 2008 - 2012), au fost înregistrate doar 11 birouri de mediatorii, dintre care doar un birou asociat și 10 birouri individuale. Aceste date atestă faptul că la sfârșitul anului 2012 activau doar circa 6% din numărul total de mediatorii atestați. Rezultatele sondajului efectuat de Consiliul de Mediere la începutul anului 2013 au arătat că actualmente aproximativ 2/3 din numărul total de mediatorii nu activează.

În prezent, în tabelul mediatorilor sînt înscrși 345 de mediatorii, dintre care 135 au datele neactualizate. Lipsa unui răspuns din partea acestora la solicitarea Consiliului de Mediere privind actualizarea datelor din tabel denotă faptul că acești mediatorii nu activează. Respectiv, la momentul de față activează doar 210 mediatorii.

Actualmente, datorită eforturilor comune ale Ministerului Justiției, Consiliului de Mediere și instituțiilor de învățămînt, profesia de mediator revine treptat în atenția societății. Menționăm faptul că promovarea și dezvoltarea instituției medierii în calitate de mijloc alternativ de soluționare a litigiilor constituie una din sarcinile prioritare trasate de Strategia de reformare a sectorului justiției, aprobată prin Legea nr. 231 din 25.11.2011 și dezvoltată ulterior în Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției, aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 6 din 16.02.2012.

Avînd în vedere că, actualmente, pentru majoritatea mediatorilor aceasta nu este activitatea de bază, ea fiind desfășurată de persoane care, în cadrul activității de bază, nu au obligația de a aplica mașinile de casă și control, o eventuală impunere a acestei obligații ar fi un impediment major în dezvoltarea acestei profesii liberale, care practic ar face imposibilă implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției.

În contextul celor expuse supra, a devenit strict necesară aducerea în concordanță a prevederilor legislației în vigoare cu prevederile Legii nr. 134 din 14 iunie 2007, precum și a creării unui cadru propice promovării și implementării proiectului noii Legi cu privire la mediere, precum și cu prevederile art. 2 din Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007 (în redacția Legii nr. 324 din 23 decembrie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative).

În cazul neoperării completării propuse pentru anexa la Regulament, neutilizarea mașinilor de casă și de control în cadrul birourilor individuale și asociate de mediator, va continua sa fie o

încălcarea legislației fiscale, deși legea stabilește că activitatea de mediator nu este activitate de întreprinzător. Tratarea inegală din punct de vedere fiscal a mediatorilor în raport cu reprezentanții altor profesii liberale (notari, avocați, executori judecătorești) ar duce la urmări grave pentru însăși existența profesiei de mediator în Republica Moldova și ar reduce la zero toate eforturile depuse de Ministerul Justiției în vederea reanimării acestei profesii liberale.

În această ordine de idei, prin intermediul prezentului proiect se propune completarea anexei la Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998) cu un nou punct – „13³. *Activitatea de mediator*”.

Din acest considerent, atât pentru înlăturarea impedimentelor actuale în dezvoltarea instituției medierii, cât și a celor ce ar putea să apară ca urmare a adoptării unei noi legi cu privire la mediere, Ministerul Justiției consideră necesară promovarea proiectului Hotărârii de Guvern pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu necesită cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat.

Descrierea constatărilor expertizei anticorupție

În rezultatul efectuării expertizei anticorupție în proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu ar satisface cerințele sau ar fi în contradicție cu aceste standarde.

Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate

Pentru implementarea prevederilor prezentului proiect, nu va fi necesară modificarea cadrului normativ conex.

Respectarea transparenței în procesul decizional

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, directoriul *Transparența decizională*, secțiunea *Proiecte de acte normative remise spre examinare Guvernului*.

Ministerul Justiției nu a recepționat nici o recomandare din partea societății civile.

Denumirea autorităților care au avizat proiectului de act normativ. Rezultatele avizării.

Proiectul a fost remis pentru avizare organelor interesate, inclusiv Ministerului Economiei, Ministerului Finanțelor, Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și Consiliului de Mediere.

Consiliul de Mediere a susținut proiectul, fără obiecții.

Propunerile și obiecțiile formulate de alte instituții, precum și opinia Ministerului Justiției referitor la acestea sînt expuse în sinteza obiecțiilor și propunerilor.

Viceministru

Nicolae EȘANU